

จดหมายข่าว

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

INSTITUTE OF RESEARCH AND DEVELOPMENT RAJAMANGALA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY SRIVIJAYA

03

กิจกรรมของสถาบันวิจัย
และพัฒนา

06

นักวิจัยศรีวิชัย

07

งานวิจัยสู่สังคม

TALK to

จากใจ บ.ก.

สวัสดีท่านผู้อ่านจดหมายข่าว สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยทุกท่าน ฉบับนี้เป็นฉบับที่ 2 ปีที่ 3 ประจำเดือนพฤษภาคม - สิงหาคม 2558 ด้วยรูปแบบและเนื้อหาที่เน้นด้วยคุณภาพ เพื่อให้ผู้รับสารได้รับข้อมูลที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวและกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันวิจัยฯ รวมถึงประวัติของนักวิจัยที่น่าสนใจ และการดำเนินงานวิจัยที่มีประโยชน์เผยแพร่สู่สังคม กองบรรณาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจดหมายข่าวของสถาบันวิจัยและพัฒนา จะเป็นสื่อกลางที่เป็นประโยชน์แก่นักวิจัยและผู้สนใจทุกท่าน

ดำเนินการจัดทำจดหมายข่าว สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
179 หมู่ 3 ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง 92150
โทรศัพท์ 0-7520-4070 โทรสาร 0-7520-4071
<http://rdi.rmutsv.ac.th>

คณะกรรมการดำเนินงาน

กรรมการอำนวยการ

ผศ.รุจา ทิพย์วารี
อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
รศ.มุกดา สุขสวัสดิ์
รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ

บรรณาธิการ

ผศ.ดร.อภิรักษ์ สงรักษ์
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กองบรรณาธิการ

ผศ.ประภาศรี ศรีชัย
รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ดร.วรพร ธารางกูร
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและถ่ายทอดเทคโนโลยี
ดร.สมรักษ์ รอดเจริญ
รองผู้อำนวยการฝ่ายสารสนเทศการวิจัย
นายสุวรรณ พรมเขต
นายเชิด คงห้อย
นางสาวบุญบรรจง สายสาด
นางสาวเกศินี ไหมคง
นางสาวหทัยรัตน์ หนักแน่น
นางสาวธารทิพย์ สุวรรณเวลา
นางสาวประภาพร หนูคงรักษ์
นางสาวจริญาภรณ์ เพชรสามสี

กิจกรรมของสถาบันวิจัยและพัฒนา

โครงการการสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยในประเทศ

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการ “การสร้างเครือข่ายด้านการวิจัยในประเทศ” เพื่อสร้างความร่วมมือกันระหว่างนักวิจัยและหน่วยงานภายใน ภายนอก ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เป็นคนถ่ายถอด ผสมผสานความรู้ทางด้านวิชาการ วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาและการบูรณาการความรู้อย่างเข้มแข็ง ยั่งยืน และถูกต้องตรงตามความต้องการ โดยได้แบ่งกิจกรรมการสร้างเครือข่าย 5 พื้นที่ ได้แก่

1. การสร้างเครือข่ายร่วมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ เมื่อวันที่ 14-15 กรกฎาคม 2558 ณ จังหวัดตรัง
2. การสร้างเครือข่ายและพัฒนาโจทย์วิจัยชุมชนป่าสาธุ เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม ณ จังหวัด นครศรีธรรมราช 2558
3. การพัฒนาโจทย์วิจัยจากเครือข่ายโรงเรียนชายฝั่งผ่านการใช้หลักสูตรท้องถิ่นเรื่องพะยูนและ หอยทะเล เมื่อวันที่ 8-9 สิงหาคม 2558 ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
4. การสร้างเครือข่ายนักวิจัยร่วมกับชุมชนชายฝั่ง จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2558 ณ จังหวัดสงขลา
5. การสร้างโจทย์วิจัยและเครือข่ายชุมชนอนุรักษ์ เมื่อวันที่ 27-28 กรกฎาคม 2558 ณ เกาะสุกร จังหวัดตรัง โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิรักษ์ สงรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับ และเปิดงาน ซึ่งมีบุคลากรของมหาวิทยาลัย กลุ่มรัฐวิสาหกิจ กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน และผู้ประกอบการ เครือข่ายชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เข้าร่วมโครงการกว่า 300 ท่าน

โครงการการเสนอโครงการวิจัยยุคดิจิทัล และการบันทึกข้อมูล ผ่านระบบ Online (NRMS)

เมื่อวันที่ 4-7 สิงหาคม 2558 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การเสนอโครงการวิจัยยุคดิจิทัล และการบันทึกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์” ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จังหวัดสงขลา จังหวัดตรัง และจังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อให้ นักวิจัยและบุคลากรของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย มีความรู้ความเข้าใจการใช้ระบบบริหาร งานวิจัยแห่งชาติ (National Research Management System : NRMS) ในการส่งข้อเสนอโครงการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2560 และสามารถใช้งานระบบสารสนเทศด้านการวิจัย ของมหาวิทยาลัยได้ โดยมี ดร.สมรภัช รอดเจริญ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายสารสนเทศการวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับ และเปิดงาน พร้อมด้วย นายสุวรรณ พรหมเขต นายเชิด คงห้อย และทีมเจ้าหน้าที่จากสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้ให้ความรู้ใน การใช้งานระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) และการใช้ระบบ สารสนเทศด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยฯ ในครั้งนี้ โดยมีนักวิจัย และบุคลากรเข้าร่วมโครงการมากกว่า 150 ท่าน

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง ครั้งที่ 1

เมื่อวันที่ 13-14 กรกฎาคม 2558 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “โครงการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง ครั้งที่ 1” ณ มารีย์ใหม่ ปาร์ค แอนด์ สปา รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรที่สนใจทำวิจัยแต่ขาดประสบการณ์ ให้สามารถทำวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการพัฒนาจากรุ่นพี่ของนักวิจัยในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาศรี ศรีชัย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับเปิดงาน ซึ่งได้รับเกียรติจากรองศาสตราจารย์ ดร.กุหลาบ รัตนสังฆธรรม เป็นวิทยากรให้คำแนะนำและความรู้ในครั้งนี้ โดยมีบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เข้าร่วมกว่า 40 ท่าน

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง ครั้งที่ 2

เมื่อวันที่ 17-18 สิงหาคม 2558 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “โครงการส่งเสริมและพัฒนานักวิจัยพี่เลี้ยง ครั้งที่ 2” ณ โรงแรมอนันตรา สิก้า รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางการวิจัยของนักวิจัยรุ่นใหม่ผ่านนักวิจัยพี่เลี้ยงของนักวิจัยในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภาศรี ศรีชัย รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป สถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับเปิดงาน ซึ่งได้รับเกียรติจากรองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี สรณสถาพร และ Associate Professor Dr.David Crookall เป็นวิทยากรให้ความรู้ในครั้งนี้ โดยมีบุคลากรสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย เข้าร่วมกว่า 40 ท่าน

Thailand Research Expo 2015

เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2558 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาได้ร่วมจัดนิทรรศการและนำเสนอผลงานในงาน **“มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ ๒๕๕๘”** (Thailand Research Expo 2015) ณ โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ และบางกอกคอนเวนชันเซ็นเตอร์ เซ็นทรัลเวิลด์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นแม่งานในครั้งนี้อย่างเป็นทางการ โดยทางสถาบันวิจัยและพัฒนาได้คัดเลือกผลงานวิจัยของหน่วยวิจัยไม้ผลเมืองร้อนและไม้ยืนต้น เรื่องส้มโอทับทิมสยาม **“อัญมณีแห่งลุ่มน้ำปากพนัง”** จังหวัดนครศรีธรรมราช ของนักวิจัย ราย รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ณ นคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยสิทธิ์ ปรีชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรัญ ทองเจือ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพวรรณ ทองเจือ สังกัดคณะเกษตรศาสตร์ เข้าร่วมในการจัดแสดงผลงาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านการวิจัย อีกทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยให้แก่บุคคลทั่วไปที่เข้าร่วมงาน ซึ่งได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงานในทุกระดับชั้นเป็นจำนวนมาก

โครงการประชุมพิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2560

เมื่อวันที่ 24-25 สิงหาคม 2558 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย จัดโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง **“พิจารณาข้อเสนอโครงการวิจัยที่เสนอของงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ 2560”** ณ โรงแรมชาสุกเรศ แกรนด์ วิว อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อพิจารณากลับกรองข้อเสนอโครงการวิจัยในสังกัดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย และจัดลำดับความสำคัญข้อเสนอโครงการวิจัย เพื่อขอของงบประมาณ ประจำปี 2560 ให้มีคุณภาพตรงตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อภิรักษ์ สงรักษ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เป็นผู้กล่าวต้อนรับและเปิดงาน ซึ่งมีบุคลากรของมหาวิทยาลัยฯ เข้าร่วมโครงการกว่า 65 ท่าน

ประวัติรองศาสตราจารย์ ดร.สมพร ณ นคร

การศึกษา

- ประกาศนียบัตรวิชาชีพ :** โรงเรียนเกษตรกรรมพัทลุง
- ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง :** พืชศาสตร์ จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเกษตรนครศรีธรรมราช (ไสใหญ่)
- ปริญญาตรี :** พืชศาสตร์ จากสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
- ปริญญาโท :** พืชสวน จาก Central Luzon State University, Philippines
- ปริญญาเอก :** พืชสวน จาก University of the Philippines Los Banos, Philippines

ประวัติการทำงาน

อดีต

- พ.ศ.2542-2548 :** ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
- พ.ศ.2543 :** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 7 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
- พ.ศ.2546 :** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 8 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
- พ.ศ.2548 :** ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- พ.ศ.2550 :** รองศาสตราจารย์ ระดับ 9 คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช
- พ.ศ.2553 :** รองอธิการบดีประจำวิทยาเขตนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

ปัจจุบัน

- หัวหน้าหน่วยวิจัยไม้ผลเมืองร้อนและไม่เย็นต้น คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ไสใหญ่
- อาจารย์ประจำสาขาพืชศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช ไสใหญ่

งานด้านชุมชน บริการวิชาการ และสังคมในปัจจุบัน

- คณะกรรมการด้านไม้ผล สภาเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ที่ปรึกษาสมาคมชาวสวนมังคุดจังหวัดนครศรีธรรมราช
- การสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอในเขตลุ่มน้ำปากพนังเพื่อการผลิตส้มโอให้มีคุณภาพ ปีงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ปี 2551
- การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนคนรักน้ำคลองท่าแพ งบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลเมืองทุ่งสง ปี 2554-2555
- การสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจของกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ปี 2556-2557
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตมังคุดนอกฤดูในจังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2556
- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2557

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตทุเรียนนอกฤดูในจังหวัดนครศรีธรรมราช งบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ปี 2558
- วิจัยและพัฒนาระบบการตรวจรับรองแปลงผลิตส้มโอทับทิมสยามปลอดโรคแคงเกอร์ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการส่งออก งบประมาณจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) ปี 2558

ระดับนานาชาติ

- Training course for the farmers of the Republic of Indonesia "The Tropical Fruit Production" 3 - 15 November 2008 at Faculty of Agriculture, Rajamangala of Technology University Srivijaya, Nakhon Si Thammarat Campus, Thung Song, Nakhon Si Thammarat Province, Thailand. Organized by : The Consulate of The Republic of Indonesia (Songkhla)
- Chair Person : Oral presentation, Tropical fruit, SYM37 : Germplasm, Diversity, Breeding & Production technology, 08.30 - 15.30, 21 August 2014, 29th International horticultural Congress, 17-22 August 2014, Brisbane Convention & Exhibition Centre, Queensland, Australia. 08.30 - 15.30

ผลงานวิจัยที่สำคัญ และภูมิใจ (เฉพาะบางส่วน)

- ผลงานวิจัยชุดโครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาการผลิตมังคุดในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพื่อการส่งออก ปี 2547- 2550
- ผลงานการวิจัยการสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอในเขตลุ่มน้ำปากพนังเพื่อการผลิตส้มโอให้มีคุณภาพ ปี 2551
- ผลงานวิจัยชุดโครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาการผลิตมังคุดเพื่อการส่งออกและอุตสาหกรรม ปี 2551-2552
- ผลงานการวิจัย การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเครือข่ายชุมชนคนรักน้ำคลองท่าแพ ปี 2555
- ผลงานวิจัยชุดโครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผลผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอในเขตลุ่มน้ำปากพนัง ปี 2555 -2556
- ผลงานวิจัยชุดโครงการวิจัยเรื่อง การวิจัยแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาผลผลิตเงาะนอกฤดูในอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556 -2557
- ผลงานการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เรื่อง การอนุรักษ์คลองท่าแพ รหัสวิชา ว 20201 ให้แก่โรงเรียนมัธยมเทศบาลวัดท่าแพ เทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2557
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจของกลุ่มเครือข่ายเกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556-2557
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตมังคุดนอกฤดูในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2556
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ ปี 2557
- ผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการถ่ายทอดองค์ความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตทุเรียนนอกฤดูในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2558

ชื่อโครงการ : การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกร โครงการ “การถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ”

หัวหน้าโครงการ : รศ.ดร.สมพร ณ นคร

หน่วยงาน : หน่วยวิจัยไม้ผลเมืองร้อนและไม้ยืนต้น คณะเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช สไลใหญ่

■ บทนำ

ส้มโอทับทิมสยาม เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรในหมู่บ้านแสงวิมาน ตำบลคลองน้อยอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้นำกิ่งพันธุ์ดั้งเดิมที่ชาวบ้านเรียกว่าพันธุ์ “**ภูโก**” จากบ้านบราโอ ตำบลประจัน อำเภอชะงาย จังหวัดปัตตานี มีเนื้อสีชมพูถึงค่อนข้างแดง ลักษณะผลใหญ่รสชาติขม มาทดลองปลูกที่หมู่บ้านแสงวิมาน พบว่ารสชาติหวานขึ้น ลักษณะผิวภายนอกมีสีเขียวเข้ม ผิวผลมีขนอ่อนๆ ปกคลุม สีเนื้อแดงถึงเข้มเหมือนสีทับทิม ชาวบ้านแสงวิมานเรียกชื่อส้มโอพันธุ์นี้ว่า “**ทับทิมสยาม**” ปัจจุบันเกษตรกรในพื้นที่ในตำบลคลองน้อยได้ขยายพื้นที่ปลูกออกเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลปีเพาะปลูก 2557 พบว่า เกษตรกร ในตำบลคลองน้อย เกษะหวดคลองกระปือ ปากพนังตะวันตก ท่าพญา ปากแพรก และบ้านเพ็ง มีพื้นที่ปลูก จำนวน 1,430 ไร่ มีจำนวนผลผลิตประมาณ 595,870 ผล หากคิดเฉลี่ยจากสวนผลละ 200 บาท ก็จะมีรายได้ปีละประมาณ 119 ล้านบาท (สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2557) ในปัจจุบันพื้นที่ปลูกได้ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น และได้ขยายพื้นที่ปลูกไปยังตำบลอื่นๆ ทั้งในอำเภอปากพนังและอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ดังนั้นคณะนักวิจัยจากคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช และสำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีองค์ความรู้จากการวิจัยด้านนี้ อยู่ จึงได้กำหนดแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากการวิจัย เพื่อแก้ปัญหาการผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในปัจจุบันให้มีคุณภาพเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันส้มโอพันธุ์นี้มีความต้องการของตลาดสูงและราคาค่อนข้างสูงมาก จากราคาที่สูงจึงเป็นเหตุจูงใจให้เกษตรกรหลายรายหันมาปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามกันมากขึ้น แต่ปัญหาที่พบในปัจจุบัน คือ ปัญหาด้านคุณภาพของผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน คณะนักวิจัยจึงได้นำผลงานวิจัยถ่ายทอดให้เกษตรกรเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา ตาม

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่กลุ่มเป้าหมายที่มีศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัย

■ ผลประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

- เกษตรกรผู้ปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามนำเทคโนโลยีและองค์ความรู้จากผลการวิจัยสู่การปฏิบัติในการผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ
- ปริมาณและคุณภาพผลผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในจังหวัดนครศรีธรรมราชเพิ่มมากขึ้น
- กระตุ้นให้เกษตรกรผู้ผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามมีศักยภาพในการผลิตสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication, GI) ที่สำคัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช

■ การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

- เป็นหน่วยบริการถ่ายทอดเทคโนโลยีและองค์ความรู้การผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ โดยการจัดประชุมสัมมนา จัดทำเอกสารประกอบการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอทับทิมสยามในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

■ ข้อเสนอแนะและแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการทำกิจกรรม

การปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามยังอยู่ในพื้นที่จำกัด คือ ปลูกมากในตำบลคลองน้อย และตำบลเกาะหวด อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนตำบลอื่นๆ ยังปลูกกันน้อย ทั้งนี้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามได้ดี หรือแม้กระทั่งตำบลบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังมีการปลูกกันเป็นจำนวนน้อย อาจเนื่องจากเกษตรกรขาดเงินทุน หรืออาจขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในการผลิต จะเห็นได้จากผลการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในครั้งนี้ พบว่า ก่อนเข้าร่วมโครงการเกษตรกรจะมีความรู้ ความเข้าใจในเทคโนโลยีด้านต่างๆ ในระดับปานกลาง แต่เมื่อผ่านโครงการนี้แล้ว ทำให้เกษตรกรมีองค์ความรู้และเทคโนโลยีในทุกด้านเพิ่มมากขึ้น

แนวทางแก้ไข เพื่อให้เกิดผลในการผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพ ควรจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้มีคุณภาพในพื้นที่ โดยให้เกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกันกับนักวิชาการ

ในสถาบันการศึกษาตลอดเวลา เพื่อก่อให้เกิดการขยายองค์ความรู้และเทคโนโลยีสู่กลุ่มเกษตรกรรายอื่นๆ ในอำเภอปากพนัง และอำเภอเมืองต่อไป

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

มุ่งเน้นพัฒนาและส่งเสริมงานวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยสู่ความเป็นเลิศ
เพื่อนำข้อมูลการวิจัยและผลสัมฤทธิ์ไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
๑๗๙ หมู่ ๓ ตำบลไม้ฝาด อำเภอสิเกา
จังหวัดตรัง ๙๒๑๕๐

“สิ่งตีพิมพ์”

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 1/2540